

Elintarvike- ja vesivälitteisten epidemioiden ilmoittaminen ja raportointi 1.1.2010 alkaen

Elintarvike- ja vesivälitteisten epidemioiden epäily- ja selvitysilmoitukset tehdään 1.1.2010 alkaen uuteen ruokamyrkytusepidemiarekisteritietojärjestelmään (RYMY-tietojärjestelmään). RYMY on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ja Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran yhteinen uusi raportointijärjestelmä ja se korvaa aikaisemmin käytössä olleen THL:n faxilla lähetettävän epäilyilmoituslomakkeen sekä Eviran ruokamyrkytusepidemioiden selvitysilmoituslomakkeet.

Uudet ilmoitukset RYMY:yn vuoden alusta

Kaikki epäily- ja selvitysilmoitukset tulee tehdä uuden järjestelmän kautta 1.1.2010 lähtien. Epäilyilmoitus lähetetään mahdollisimman pian epidemian havaitsemisen jälkeen. Selvitysilmoitus on toimitettava mahdollisimman pian selvityksen päätyttyä, kuitenkin viimeistään 3 kk kuluessa epidemiasta.

Järjestelmän käytöstä

RYMY-järjestelmän www-osoite on <https://palvelut2.evira.fi/rymy/>

Kunnat pääsevät katsomaan järjestelmästä tekemiään epäily- ja selvitysilmoituksia. Sairaanhoidopiirit näkevät järjestelmästä alueensa epäilyilmoitukset, aluehallintovirastot ja Valvira (Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto) lisäksi myös selvitysilmoitukset.

Käyttäjätunnukset

Epäilyilmoituksen tekemiseen kunta ei tarvitse käyttäjätunnusta.

Selvitysilmoitukseen tarvittavan kuntakohtaisen käyttäjätunnuksen kunta saa Evirasta.

Käyttäjätunnus haetaan käyttöoikeushakemuksella

http://www.evira.fi/portal/fi/elintarvikkeet/valvonta_ ja_yritt_j_t/ruokamyrkytusepidemioiden_ raportointi/

Täytetyt lomakkeet lähetetään osoitteeseen Evira, Hygieniayksikkö, Sirpa Minkkinen, Mustialankatu 3, 00790 Helsinki tai sähköpostilla Sirpa Minkkiselle (etunimi.sukunimi@evira.fi).

THL toimittaa sairaanhoidopiireille ja Valviraan tunnukset järjestelmän käyttöön, aluehallintovirastot saavat tunnuksensa Evirasta.

Käyttäjätunnuksia aletaan jakaa tammikuussa 2010.

Järjestelmään voi jo nyt tutustua yllämainitussa osoitteessa, ennen vuodenvaihdetta jätetyt ilmoitukset eivät tallennu. Järjestelmä tullaan tarjoamaan myös ruotsin kielellä mahdollisimman pian.

ILMOITETTAVAT EPÄILYT ELINTARVITE- TAI VESIVÄLITTEISESTÄ EPIDEMIASTA

Epäilyilmoitukset tehdään 1.1.2010 alkaen sähköisesti. Palvelu löytyy www-osoitteesta <https://palvelut2.evira.fi/rymy/>

Epäilyilmoituksen tekemiseen kunta ei tarvitse käyttäjätunnusta. Omien ilmoitusten katseluun ja selvitysilmoituksen tekemiseen tarvittavan käyttäjätunnuksen kunta saa Evirasta.

Epäilyilmoitus tehdään aina jos

- 1) kyseessä on laitoksessa esiintyvä epidemia (koulu, päiväkoti, sairaala ym)
- 2) on perusteltua aihetta epäillä kaupallista elintarviketta tartunnan lähteeksi
- 3) on perusteltua aihetta epäillä ravintolassa saadun ruokamyrkytyksen johtuvan laajalle levinneestä raaka-aine-erästä
- 4) tapauksia on enemmän kuin viisi

Jos kyseessä on perhe-epidemia, tehdään ilmoitus vain, jos on perusteltua aihetta epäillä kaupallista elintarviketta tartunnan lähteeksi, jos epäillään botulismia tai ilmoittamiseen on muita erityisiä perusteita.

Ilmoituksen tekemisestä vastaa kunnan terveydenhoitoviranomainen. joko tartuntataudeista vastaava lääkäri tai terveysvalvontaa johtava henkilö. Ko. viranomaiset sopivat keskenään, kuka tekee ilmoituksen.

Epidemian yleinen määritelmä edellyttää vähintään kahta tapausta, joilla on todennäköisesti yhteinen altistus. Epäiltäessä botulismia ilmoitetaan yksittäinen tapaus. Tapausten rajoituessa samaan kotitalouteen on kyseessä perhe-epidemia.

Epäilyilmoituksen tavoitteena on saattaa alkava ruokamyrkytys-epidemia mahdollisimman varhain sairaanhoitopiiriin ja valtakunnallisten viranomaisten tietoon. Näin torjuntatoimet ja tutkimukset voidaan mitoittaa oikein ja antaa tarvittaessa suosituksia toimenpiteiksi, esimerkiksi mahdollisesti saastuneen elintarvikkeen vetämiseksi pois myynnistä mahdollisimman nopeasti.

Yhteystietoja ja organisaatioiden toiminta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos lähettää saamansa epäilyilmoitukset tähdellä merkityille organisaatioille, Valviraan ja ilmoittavaa kuntaa vastaavaan sairaanhoitopiiriin sekä aluehallintovirastoon (AVIin).

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (TATO/TART)

Tartuntatautiseurannan ja torjunnan osasto

PL 30,00271 Helsinki

puhelin 020 610 8557, vaihde 020 610 6000 vaihde

fax 020 610 8468

Konsultoi ja tarvittaessa koordinoi epidemian selvitystyötä ja torjuntaa.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (YMTO/YVES)*

Ympäristöterveyden osasto

PL 95, 70701 Kuopio

puhelin 020 610 6000 vaihde

fax 020 610 6497

Tukee vesivälitteisten epidemioiden selvittämistä. Yksiköllä on vesilaitosasiantuntemusta ja se on tarvittaessa yhteydessä muihin vesilaitosasiantuntijoihin.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (TATO/TABA)*

Bakteriologian yksikkö

PL 30, 00271 Helsinki

puhelin 020 610 6000 vaihde

fax 020 610 8238

Koordinoi ihmisistä otettavien näytteiden laboratoriotutkimuksia epidemiaselvityksessä.

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira (HYGI)*

Hygieniayksikkö

Mustialankatu 3, 00790 Helsinki

puhelin 02077 24318, 020 690 999 vaihde

fax 02077 24353

Evira on elintarvikevalvonnan keskusviranomaisena, joka ohjaa elintarvikevalvontaa. Evira konsultoi ja koordinoi elintarvikkeiden jäljityksiä ja takaisinveitoja sekä ylläpitää kansallista ruokamyrkytys-epidemiaselvityksiä.

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira (MIBI)*

Mikrobiologian tutkimusyksikkö

Mustialankatu 3, 00790 Helsinki

puhelin 020 690 999 vaihde

fax 020 77 24350

Kansallinen referenssilaboratorio. Tarvittaessa elintarvikkeista, tuotantoympäristöstä ja eläimistä otettavien näytteiden laboratoriotutkimukset epidemiaselvityksissä, toksiniitutkimukset, eristettyjen bakteerikantojen jatkotyypitykset.

HUSLAB/Kliininen mikrobiologia

Parasitologian osasto

Haartmaninkatu 3, 00290 Helsinki

puhelin (09) 1911

fax (09) 19126382

Epidemiaselvitysten parasitologian tukilaboratorio.

HUSLAB/Kliininen mikrobiologia

Virologian osasto

Haartmaninkatu 3, 00290 Helsinki

puhelin (09) 1911

fax (09) 19126674

Epidemiaselvitysten virologinen tukilaboratorio.